JUDGES 12-13

ANG ULIHI NGA HUKOM SANG ISRAEL... (*3 KA BUTANG*)

- **1st - AWAY KONTRA KAY EFRAIM... VS. 1-7** BASAHA: HUKOM 12:1-7
  - 1st - Wala nag-upod sa inaway si Efraim kontra sa Ammonhon... vs. 1-3
    - Pagkatapos sang inaway - ginkompronta nila si Jefta - 'Ngaa wala mo kami pagtawga sang magpakig-away kamo'...
      - Ginpahug nila siya nga 'sunugon ang ila balay' tungod wala sila gin-upod sa inaway...
      - Ginakadlawan nila ang mga taga Gilead - kag nagasiling mga 'layas-layas' sila sang Efraim...
      - Gusto naton mag-intra sa nami nga butang nga ginhimo sang Ginoo...
      - Hapos mag-intra sa mga tawo sa kasadyahan - pero indi sa kabudlayan!
      - Pila ka mga tawo ang naga intra bibble study...
      - Kompara sa mga nagakadto kon Thanksgiving...
    - Nagsiling si Jefta nga nagpangayo siya sang bulig kay Efraim...
      - Pero wala nila siya pagbuligi - nagtinir lang sila sa ila mga balay...
      - Gintaya sang mga taga-Gilead ang ila kabuhi para maluwas ang Israel sa pagpanghingabot!
      - Ara kita sa inaway - ginapakigbato naton ang tagipusuon sang mga tawo paagi sa pagsugid sa ila parte kay Jesus...
      - Pareho sa wala ka ginabayaran kon magtinir ka lang sa inyo balay tan-aw tv...
      - Indi man kita makabaton sang padya kon wala kita nag-upod sa inaway...
      - Basi magpakita kita sa punsyon - mabatyagan naton nga bisita kita imbes nga miembro!
  - 2nd - Daso-daso nga paghambal... vs. 4-7
    - Gusto sang Efraim nga magsulod upod kay Gideon pagkatapos sang away - **Judges 8**...
      - Pero gusto ya ni Gideon nga mangin tawhay - wala sing kagamo nga matabo ...
        - Indi si Jefta - indi siya kabalo magpugong sang iya mga ginahambal...
        - Naghimo gani siya sang wala pulos nga sumpa kag ang resulta napatay ang iya bata...
        - Subong ang resulta sang iya mga ginahambal - inaway kontra sa mga taga Efraim upod ang mga taga Gilead!
      - Delikado ang aton nga dila - bisan isa lang dako ang mahalitan sini...
        - **Santiago 3:5** – "Amo man ini ang aton dila. Gamay lang ini pero sarang makapabugal sang dalagko nga mga butang. Hunahunaa bala ninyo kon ano kalapad nga kagulangan ang masunog sang gamay nga kalayo."
        - Ang aton mga ginahambal maka-apekto sa isa ka tawo - pero pareho sa kalayo magalapta ini!
        - Nagasugod ang inaway sa hambal - kon wala kita nagahalong - pwede ini halinan sang dako nga inaway...
        - Kon pilion ta nga ipanugid ang mga bag-o nga chismis - kutso-kutso...
        - Kon dugangan ta para magkaladlawan - ginahalitan lang naton ang iban...
        - Kon maakig kita - may mga mahambal kita nga tani wala na lang naton ginhambal...
      - Tanan kita magapanabat sang aton ginahambal nga wala sing pulos - **Mateo 12:36**
        - Imbes gamiton naton ang aton dila sa pagpangguba...

- Gamiton naton ini sa pagsugid sang paglaum nga halin kay Jesus!
- **Efeso 4:29** – "Indi kamo maghambal sing malain, kundi maghambal sing makabulig sa inyo isigkatawo kag nagasinanto sa okasyon, agod makahatag kamo sing kaayuhan sa mga nagapamati."

▪ Gin agaw sang mga taga-Gilead ang Suba sang Jordan nga talabokan pakadto sa Efraim...

- Kon may magtabok ginapamangkot nila kon taga Efraim siya kon indi...
  - Kon magsabat ini nga indi - ginapasiling nila siya sang 'shibolet' - buot silingon mais...
  - Ang mga taga Efraim indi kasampot sini - kon iya isiling 'sibolet' mahibaluan gid nga taga Efraim siya...
- Grabe ang kaakig sang mga taga-Gilead - tungod sa mga ginahambal ni Jefta...
  - Puno ini sang kaakig kag nakapatay sila sang 42,000 ka taga Efraim!
  - Sa kadugayon ang tanan nga pilas maayo - pero ang aton ginahambal indi gid malimtan...
  - Kon indi ini mapunggan nga kasakit - ang kaakig magapabilin kag makapatay...
  - Ang aton kaakig sa tawo - mangin kaakig sang bilog nga pamilya sa isa pa gid ka pamilya...
  - Ang simple nga away sang duwa ka pamilya - pwede magbilin sa 30 ka tuig...
  - Ginsugo kita ni Jesus para magpatawad - bisan ano pa ang ila ginhimo...
  - Tungod kay si Jesus gusto magpatawad sa tanan naton nga ginhimo kag himuon...

- **2ND - MINOR JUDGES... VS. 8-15** BASAHA: HUKOM 12:8-13
  - 4th minor Judge - si Ibzan nga taga-Betlehem... vs. 8-10

▪ Ginpanguluhan niya ang Israel sa sulod sang 7 ka tuig - 30 kabilog ang iya anak nga lalaki / kag 30 man ka babayi...

- Ginpaasawa niya ang iya 30 ka anak nga babayi / nakakita man siya 30 ka mga babayi para ipakasal sa iya anak nga mga lalaki!
- Isa siya ka tawo nga nanamian sang kasal - kag nagaselebrar siya upod ang iya 60 ka mga kabataan!
- Pero nahibaluan man niya nga ang ini nga desisyon importante gid - gani ginbuligan niya ang iya kabataan sa paghimo sang maayo nga desisyon...

▪ Maayo ang pag-asawahay - **Hulubaton 18:22** – "Kon nakapangasawa ka, nakabaton ka sing maayo nga butang, kag nagapakita ina nga maayo ang GINOO sa imo."

- Sa matuod ang mga nagatudlo nga malain ang magpanagasawa mga manugdaya kag butigon -**I Timoteo 4:2-3**
- Mas maayo kon mag-andam kita kon sin-o ang aton pangasawahon/pamanahon...
- Ang ini nga desisyon - atubangon naton sa bug-os naton nga kabuhi...
- Imbes nga magdesisyon kita paagi sa aton balatyagon nga magadala sa aton sa mesirable na kabuhi...
- Magpamangkot kita sa mga diosnon nga tawo - para mabuligan kita kon sin-o nga Diosnon ang aton pwede mapamana/pangasawa...

  - 5th minor judge - Si Elon nga taga-Zebulon... vs. 11-12

▪ Ginpanguluhan niya ang Israel sa sulod sang 10 ka tuig - sang napatay siya ginlubong siya sa Ayalon nga sakop sang Zebulun...

- Indi siya ang may pinakalip-ot nga tion nga nangin hukom - pero may nahibaluan kita bisan gamay parte sa iya...
- Basi wala siya mayo may ginhimo para isulat gid...
- Ang pamangkot - sa ulihi - ano ang mahambal sang Ginoo parte sa aton kabuhi...
- 10,000 ka tuig halin subong - wala sing may mamangkot kon ano klase imo balay sang una...
- Wala sang may manamian sang imo cellphone sang una...
- Pero ang pagpasalamat sang isa ka abyan kay ginpakilala mo siya kay Jesus - indi gid malipatan!
- Ang ginahimo naton para sa aton kaugalingon - ang pagdayaw sang mga tawo sa aton - malipatan...
- Ang mga butang nga ginahimo naton para sa Ginoo amo ang magapabilin – **Mateo 6:20**

o 6th minor judge - Si Abdon (*last minor judge*)... vs. 13-15
- Nangin pangulo sang Israel si Abdon sa sulod sang 8 ka tuig - DAKO ang iya pamilya - 40 ang iya anak nga lalaki / kag 30 ang iya apo nga lalaki...
- Kada isa sa ila may asno nga ginasakyan - pamatuod nga manggaranon sila...
- Ginbugayan siya tungod ang iya balay puno sang diosnon nga mga kabataan kag kaapohan!
- **Salmo 127:3** - "Ang mga anak bugay kag regalo halin sa GINOO."
- Ang mga bata bugay - mas damo bata - mas dako ang bugay!
- Indi lang sa kalipay nga mahatag nila samtang bata pa sila...
- Kundi pati sa ila pagdako - ara sila nga magbulig sa aton - kag maghatag sang aton kinahanglanon!

- **3RD - ANG ULIHI NGA HUKOM SANG ISRAEL... VS. 1-10** BASAHA: HUKOM 13:1-5

o 1st - Pagkatapos sang sunod-sunod nga mga pangulo (*halin kay Jefta-Abdon*) 31 ka tuig - naghimo liwat sing malain ang mga Israelinhon sa panulok sang Dios... vs. 1
- Gani ginpasakop sila sang Ginoo sa mga Filistinhon sa sulod sang 40 ka tuig...
- Permi naton mabasahan ang 40 sa BIble - permi ini ginagamit sa mga pagtilaw...
- Ang Arko ni Noe / paglibot-libot sang mga Israelinhon / si Jesus sa kamingawan…
- Ang kabudlayan resulta sang aton sala nga pagpili - pero indi buot silingon malain ini...
- Ginagamit sang Ginoo ang mga kabudlayan para tudluan kita sang leksyon - kay indi kita magpamati kon hapos lang ang tanan...

o 2nd - Ang pahayag parte sa pagkabata sang isa ka Hukom... vs. 2-5

- May isa ka lalaki nga sakop sang Tribo ni Dan - iya ngalan si Manoa (*pahuway*)...
  - Indi makabata ang iya asawa...
  - Tungod wala sila ginbugayan sang kabataan - sigurado ako nga basi ila pinsar ginkalipatan na sila sang Ginoo...
  - Pero indi gusto sang Ginoo nga hatagan sila damo nga bata - kundi isa ka espesyal nga bata!
  - Kon kis a ang pagtilaw sa aton kabuhi indi resulta sang aton sala nga pagpili...
  - Kundi pagpreparar sang Ginoo sa aton kabuhi!
  - Gusto naton gamiton kita sang Ginoo - gusto naton mas magpalapit sa Dios...
  - Pero antis kita gamiton sang Ginoo - ginahimo Niya anay para sa aton!
  - But often we will find that before God a work through us – He first does one in us!
  - Indi magkatingala kon magpagamit ka sa Ginoo - kag makaangkon sang kabudlayan...
  - Ginapreparar kita sang Ginoo - ginahimo Niya kita - Diosnon nga katawhan!
  - **I Pedro 4:12** – "Mga hinigugma, indi kamo magkatingala sa masakit nga mga pagtilaw nga inyo ginaagihan. Kon ginatilawan ang inyo pagtuo indi kamo maghunahuna nga kon daw ano na gid ang matabo sa inyo."
- Nagpakita ang anghel sang Ginoo sa asawa ni Manoa - 'magabata ka sing lalaki'...
  - Samtang gabusong indi siya pwede mag-inom bino / ukon magkaon sang ginakabig nga mahigko...
  - Kon maguwa na ang bata indi gid pagguntingan ang iya buhok - idedikar siya sa Dios bilang Nazareo...
  - Depende sa ila kon paano nila ipreparar ang ila bata nga magsunod sa Ginoo - bisan antis pa siya matawo!
  - Ang aton pagkabuhi maka-apekto sa pagtuo sang aton mga kabataan...
  - Bisan aton pinsar wala sila nagatan-aw - ginasunod nila ang aton ehemplo...
  - Importante mangin diosnon ang mga nanay kag tatay para sa ila mga kabataan!
  - Sa pagtuon - kon ang nanay kag tatay masimba - 72% sang ila mga kabataan mangin matutom sa simbahan...
  - Kon tatay lang - 55% / Kon nanay lang - 15%...
  - Kon duha gid sila wala nagasimba - 6% lang sang ila mga kabataan ang mangin matutom sa pagsunod sa Ginoo!
- Pagdedikar sang isa ka Nazareo - **Numero 6:1-3**
  - Ang bata gamiton sang Ginoo bilang manughukom sang Israel - basta gindedikar siya sa Dios...
  - Ang sekreto sang iya kusog (*indi ang iya laba nga buhok*) - kundi ang pagseparar niya sa kalibutan...
  - Gintawag kita sang Ginoo nga mangin separar sa kalibutan para sa Iya...
  - Kon mangin pareho kita sa kalibutan - ngaa mamati sila sa aton parte kay Jesus!
  - Kon pareho lang kita sa kalibutan - ano ang kinalain naton sa ila!
  - Ang kalibutan namian sang sugal/inom/kasadyahan - tanan ini temporaryo lang...
  - Gamiton kita sang Ginoo - pero kon magpadala kita sa sala - madula ang aton kusog!

o 3rd - Pagpangita sang sabat... vs. 6-10

- Ginsugiran sang babayi ang iya bana...
  - Ang alagad sang Dios - nga daw sa anghel sang Dios - nagsiling sa iya nga magabusong siya kag magabata sing lalaki...
  - Pahayag ini sang Ginoo nga indi lang siya ang naapektohan - kundi pati iya bana...
  - Kon kis a ginapahayag sang Ginoo ang mga butang sa asawa indi sa bana - ukon suli...
  - Amo na nga importante gid nga mag-istoryahanay ang mag-asawa parte sa Ginoo...
  - Sa sini nga paagi makasigurado sila nga nagasunod sila sa plano sang Ginoo sa ila kabuhi!
- Tungod sini nagpangamuyo si Manoa sa Ginoo nga pabalikon ang anghel...
  - Ang babayi wala makapamangkot sa Anghel kon taga diin siya - ukon ano iya pangalan...
  - Gusto ni Manoa mahibaloan ang parte sa Anghel - para makasigurado sila nga halin ini sa Dios...
  - Ginpamatian sang Dios ang iya pangamuyo - kag nagpakita liwat ang Anghel sang Dios sa babayi sa uma...
  - Dali-dali niya nga ginpangita ang iya bana - agod mabatian nila nga duha ang ihambal sang Anghel...
  - Kon ang mag-asawa indi sigurado sa butang nga ginpahayag sang Ginoo sa ila - magpangamuyo sing dungan...
  - May kilala ako nga nagapati nga gintawag siya sang Ginoo para mangin isa ka missionary sa Israel...
  - Pero ang iya asawa wala nagapati - nagsiling siya nga mangamuyo sila duha...
  - 1 ka bulan ang nagligad - nagpauli siya kag nakita ang iya asawa nga naga-impake para magbalhin sa Israel...
  - Nagapamati ang Ginoo sa mag-asawa nga nagapalapit kay Jesus - nga nagapangita sang sabat halin sa Ginoo...
  - Ang mag-asawa nga nagasunod sa Dios - nakahibalo kon ano ang plano sang Ginoo sa ila kabuhi!

- **4TH – PAGSIGURADO SANG MGA PAGSULUNDAN... VS. 11-25** BASAHA: HUKOM 13:15-20
  - 1st - Ang Anghel sang Dios... vs. 11-14
    - Ginsigurado ni Manoa ang mga pagsulundan nga ginhatag sang Anghel sa iya asawa...
    - Wala naakig ang Anghel sa pamangkot - handa siya sa pagsulit sang mga pagsulundan...
    - Sang bata pa ko indi ko makaintiendi sang **Salmo 23**...
    - 'Ikaw, Ginoo, amo ang akon manugbantay, gani indi ako pagkulangon' - indi ko maintiendihan ngaa indi ako pagkulangon...
    - Kon handa lang ako magpamangkot - tani narealisar ko ang buot silingon sini nga ginhatag sang Ginoo ang akon mga kinahanglanon!
    - May ara gid mga butang sa Biblia parte sa Ginoo nga indi naton maintiendihan...
    - Kon nabudlayan kita mag-intiendi sang Pulong sang Ginoo - pamangkot!
  - 2nd - Nagsiling si Manoa sa anghel kon pwede nga magpreparar siya sang pagkaon para sa iya... vs. 15-18

- Nagsiling ang anghel nga indi niya ini pagkaunon - mas maayo pa nga ihalad na lang ini sa Ginoo...
  - Wala makahibalo si Manoa nga anghel gali ato sang Ginoo - gani ginpamangkot niya ang pangalan sini...
  - Sa sini nga paagi 'kon matuman ang iya ginsiling' - mapadunggan nila siya...
  - Nagsabat ang anghel - 'ngaa gusto gid ninyo mahibaluan ang akon ngalan - mabudlay ini intiendihon!'
- Nami ang ngalan - tungod kay nagapahayag ini sang batasan sang Angel...
  - Ang ngalan wala nagapabalo kon sin-o kita - kundi napahayag kon ano abon batasan!
  - **Hulubaton 22:1** – "Mas maayo nga pilion ang maayo nga reputasyon sang sa madamo nga manggad. Ang pagtahod sang mga tawo sa imo mas bilidhon pa sang sa bulawan kag pilak."
  - Basi may ara kita sang reputasyon - ang aton ngalan nagapakita sang malain nga batasan...
  - Kon batunon naton si Jesus bilang aton personal nga Manluluwas makabaton kita sang bag-o nga ngalan - **Pahayag 2:17**
  - Wala kita ginatan-aw ni Jesus kon ano kita - makita Niya nga isa ka adlaw upod kita sa Iya...
  - Wala Niya ginatan-aw kon ano ang aton ngalan - kundi kon ano ang ngalan nga ihatag Niya!

- 3rd - Nagkuha si Manoa sang bataon nga kanding kag halad nga regalo kag ginhalad niya ini sa ibabaw sang halaran nga bato... vs. 19-25
  - Samtang ang kalayo nagadababadaba - ang anghel nagapaibabaw palangit upod sa kalayo!
  - Didto nila narealisar nga anghel gali ato sang Ginoo...
  - Tabi ni Manoa mapatay sila tungod 'nakita nila ang Dios'...
  - Pero nagsiling ang babayi kon gusto sang Ginoo nga patyon kita - wala tani Niya ginsugid sa aton ang parte sa bata...
  - Nagbata ang babayi kag ginpangalanan nila ini nga Samson (*pareho sa adlaw*) - kag ang Espiritu sang Ginoo nagsugod sa pagpanghikot sa iya!